

מועד קטן ה

ומתקנין את קילקולי המים שברשות הרבים וחוטטין אותו.

דיוק מהמשנה: חטיטה - אין, חפירה - לא.

הגבלת דברי המשנה: אמר רבי יעקב אמר רבי יוחנן: לא שנו אלא שאין רבים צריכין להם, אבל רבים צריכין להם - אפילו חפירה מותר.

קושי על דברי ר' יוחנן: וכי רבים צריכין להם מי שרי? והתניא:

מאי לאו - בשרבים צריכין להם!	חוטטין בורות שיחין ומערות של יחיד, ואין צריך לומר של רבים ואין חופרין בורות שיחין ומערות של רבים, ואין צריך לומר של יחיד
------------------------------	--

תירוץ: לא, בשאין רבים צריכין להם.

קושי: דכוותיה גבי יחיד:

שאין יחיד צריך להם חטיטה מי שרי? והתניא: בורות שיחין ומערות של יחיד - כונסין מים לתוכן, אבל לא חוטטין, ולא שפין את סדקיהן. ושל רבים - חוטטין אותן ושפין את סדקיהן.	חוטטין בורות שיחין ומערות של יחיד
בשאין רבים צריכין להם	ואין צריך לומר של רבים

קושי על הקושי: ואלא מאי -

בשיחיד צריך להם	חוטטין בורות שיחין ומערות של יחיד
בשרבים צריכין להם חפירה מי אסיר? והתניא: בורות שיחין ומערות של יחיד כונסין מים לתוכן, וחוטטין אותן, אבל לא שפין את סדקיהן, ולא חוטטין לתוכן, ולא סדין אותן בסיד. ושל רבים - חופרין אותן, וסדין אותן בסיד.	ואין צריך לומר של רבים

מסקנה: מותר לחפור כשרבים צריכים להם!

קושי על הברייתא הראשונה: אלא קשיא הך קמייתא!

תירוץ: תריץ הכי:

בשיחיד צריך להם ואין צריך לומר בשל רבים כשרבים צריכין להם, דאפילו חפירה מותר	חוטטין בורות שיחין ומערות של יחיד
בשאין רבים צריכין להם ואין צריך לומר של יחיד, דכי אין יחיד צריך להם - אפילו חטיטה נמי אסור.	ואין צריך לומר של רבים

חיזוק לתירוץ מלשון המשנה: אמר רב אשי: מתניתין נמי דיקא,

דקתני: עושין כל צורכי רבים. כל לאתווי מאי - לאו לאתווי

חפירה?

דחיית החיזוק: לא, לאתווי הא דתניא: יוצאין לקוץ את

הדרכים, ולחקן את הרחובות ואת האסטרטאות, ולמוד את

המקואות. וכל מקוה שאין בו ארבעים סאה מרגילין לתוכו

ארבעים סאה. ומנין שאם לא יצאו ועשו כל אלו, שכל דמים

שנשפכו שם מעלה עליהם הכתוב כאילו הם שפכים? - תלמוד

לומר והיה צ'ליק דא'ס.

דחיית הדחייה: הא - בהדיא קתני לה: ומתקנין את

הדרכים ואת הרחובות ואת המקואות

ועושין כל צורכי רבים לאתווי מאי, לאו לאתווי חפירה?

שמע מינה.

מאתר הדרן והרבנית מישל כהן פרבר

• hadran.org.il •

מצינין את הקברות.

שאלה: אמר רבי שמעון בן פזי: רמז לציון קברות מן התורה מניין?

תשובה	דיון בתשובה
וראה צט אדס ופנה אצלו ציון	קושי: אמר ליה רבינא לרב אשי: הא מקמי דליתי יחזקאל מאן אמר? תירוץ: וליטעמיד, הא דאמר רב חסדא: דבר זה מתורת משה רבינו לא למדנו, מדברי יחזקאל בן בוזי למדנו: כל פן נכר צרף לב וצרף פשר לא יבוא אל מקדש , מקמי דליתי יחזקאל מאן אמר? אלא: גמרא גמירי לה, ואתא יחזקאל ואסמכה אקרא. הכא נמי: גמרא גמירי לה ואתא יחזקאל ואסמכה אקרא.
אבי אמר מהכא: ופני צור לא תתן מכס	קושי: והאי להכי הוא דאתא? ההוא מיבעי ליה לכדתניא: אבי אמר מהכא: ופני צור לא תתן מכס - יקרא - טומאה קוראה לו, ואומרת לו: פרוש. וכן אמר רבי עוזיאל בר בריה דרבי עוזיאל רבה: טומאה קוראה לו ואומרת לו: פרוש.
רב פפא אמר: ואמר סלו סלו פנו דרך	
רב חנינא אמר: הריאנו מכסא מדק צמי	
רבי יהושע בריה דרב אידי אמר: והוצאת להם את הדרך ואלו פה	
מר זוטרא אמר: והלרתם את פני ישראל מטמאתם.	
רב אשי אמר: ומלרתם את מלרתם - עשו משמרת למשמרת.	
רבינא אמר: וסל דק אראנו פיש אלהים	פירוש אחר לפסוק: אמר רבי יהושע בן לוי: כל השם אורחותיו - זוכה ורואה בישועתו של הקדוש ברוך הוא, שנאמר והוא יסל דק , אל תקרי ושם אלא ושם דרך - אראנו פיש אלהים . מעשה לחזק פירוש זה: רבי ינאי הוה ליה ההוא תלמידא דכל יומא הוה מקשי ליה, בשבתא דריגלא לא הוה מקשי ליה. קרי עליה: ושם דרך אראנו בישע אלהים.

הבאת ברייתא: תנו רבנן:

אין מצינין לא על כזית מן המת	קושי: וכזית מן המת אינו מטמא באהל? והא תנן: אלו שמתמאין באהל - כזית מן המת! תירוץ: אמר רב פפא: הכא בכזית מצומצם עסקינן, דסוף סוף מיחסר חסר, מוטב ישרפו עליו תרומה וקדשים לפי שעה, ואל ישרפו עליו לעולם.
ואין מצינין על הודאות, אבל מצינין על הספיקות. ואלו הן הספיקות: סככות, ופרעות, ובית הפרס	סככות - אילן המיסך על הארץ, פרעות - אבנים פרועות היוצאות מן הגדר. בית הפרס - כדתנן: החורש את הקבר הרי הוא עושה בית הפרס, וכמה הוא עושה - מלא מענה מאה אמה.

קושי: ובית הפרס מי מטמא באהל? והאמר רב יהודה אמר שמואל: מנפח אדם בית הפרס והולך.

ורב יהודה בר אמי משמיה דעולא אמר: בית הפרס שנידש טהור!

תירוץ: אמר רב פפא: לא קשיא; כאן - בשדה שאבד בה קבר, כאן - בשדה שנחרש בה קבר.

קושי: ושדה שנחרש בה קבר בית הפרס קרי ליה?

תירוץ: אין, והתנן: **שלשה בית הפרס הן: שדה שנאבד בה קבר, ושדה שנחרש בה קבר,**

ושדה בוכין.

מאתר הדרן והרבנית מישל כהן פרבר

• hadran.org.il •

הסבר דברי הברייתא : מאי שדה בוכין? רב יהושע בר אבא משמיה דעולא אמר :
 שדה שמפטירין בה מתים. וטעמא מאי? אמר אבימי : משום יאוש בעלים נגעו בה.
עוד קושי על דברי רב פפא : ושדה שנחרש בה קבר לא בעי ציון? והא תניא : **מצא שדה**
מצויינת, ואין ידוע מה טיבה. יש בה אילנות - בידוע שנחרש בה קבר, אין בה אילנות - בידוע
שאבד בה קבר. רבי יהודה אומר : עד שיהא שם זקן או תלמיד, לפי שאין הכל בקיין בדבר.
תירוצ : אמר רב פפא : כי תניא ההיא - בשדה שאבד בה קבר, דצינוה. יש בה אילנות -
 בידוע שנחרש בה קבר. אין בה אילנות - בידוע שאבד בה קבר.
קושי : וליחוש דלמא אילנות מגואי וקבר מבראי!
תירוצ : כדאמר עולא : בעומדין על הגבולין, הכא נמי : בעומדין על הגבולין.

